

Received / Makale Geliş Tarihi 20.01.2024
Published / Yayınlanma Tarihi 29.02.2024
Volume (Issue) Cilt (Sayı) 8 (39)
pp / ss 405-414

Research Article / Araştırma Makalesi
10.5281/zenodo.10784732
Mail: editor@pejoss.com

Mis. Öğr. El. Dr. Hazal Yeşilli Pangallo

<https://orcid.org/0000-0002-4995-8370>

Anadolu Üniversitesi, Devlet Konservatuvarı Müzik/ Eskişehir / TÜRKİYE

ROR Id: <https://ror.org/05nz37n09>

Prof. Dr. Hüseyin Bülent Akdeniz

<https://orcid.org/0000-0003-4128-898X>

Anadolu Üniversitesi, Devlet Konservatuvarı Müzik/ Eskişehir / TÜRKİYE

ROR Id: <https://ror.org/05nz37n09>

Johannes Brahms'ın Op. 77 Re Majör Keman Konçertosunun İkinci Bölümündeki (Adagio) Ünlü Oboa Solosunun Analizi¹

Analysis of the Famous Oboe Solo in the Second Movement (Adagio) of Johannes Brahms' Violin Concerto in D Major, Op. 77

ÖZET

Brahms'ın Keman Konçertosu, klasik müzik repertuarının en önemli eserlerinden biri olarak kabul edilir ve bestecinin ustalığını, duygusal derinliğini ve teknik yeteneklerini en iyi şekilde yansıtır. Konçerto, Brahms'ın bestecilik tarzının zirvesini temsil ederken aynı zamanda kemanın ifade gücünü ve çeşitliliğini de sergiler. Üç bölümden oluşan eser, keman ve orkestranın etkileyici bir diyalogunu sunar. Derinlikli melodileri, karmaşık harmonileri ve duygusal yoğunluğu ile klasik müzik literatüründe önemli bir yer tutar. Bu eser, hem virtüöziteyi hem de duygusal derinliği bir araya getiren klasik müzik literatürünün başyapıtlarından biri olarak kalıcı bir yer edinmiştir.

Johannes Brahms'ın Op. 77 Re Majör Keman Konçertosu'nun ikinci bölümü olan Adagio, müzik literatüründe önemli bir yer işgal eder. Bu bölüm, özellikle ünlü oboa solosuyla tanınır ve Brahms'ın bestecilik becerisini ve duygusal derinliğini gözler önüne serer. Adagio'nun incelenmesi, Brahms'ın ustalıklı orkestrasyonunu, melodik çeşitliliğini ve duygusal ifadesini daha iyi anlamamıza yardımcı olur.

Bu makale, Op. 77 Keman Konçertosu'nun Adagio bölümündeki oboa solosunun analizine odaklanarak, bu müzikal unsuru detaylı bir şekilde incelemeyi amaçlar. Oboa solosunun melodik yapısı, ritmik özellikleri ve harmonik kullanımı ele alınarak, Brahms'ın bu bölümdeki bestecilik tarzı ve duygusal etkisi incelenir. Ayrıca, Adagio'nun genel atmosferi ve tonal yapısı üzerinde durularak, oboa solosunun eserin bütünlüğü içindeki rolü ve önemi vurgulanır. Bu makale, müzikologlar, öğrenciler ve müzikseverler için Brahms'ın ikinci keman konçertosunun önemli bir bölümünü anlamak ve takdir etmek için kapsamlı bir kaynak oluşturmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Brahms, Oboa, Keman Konçertosu, Romantik Dönem, Klasik Müzik.

ABSTRACT

Brahms' Violin Concerto is considered one of the most important works in the classical music repertoire and reflects the composer's mastery, emotional depth and technical abilities at their best. The concerto represents the pinnacle of Brahms' compositional style, while also showcasing the expressive power and variety of the violin. The work in three movements presents an impressive dialogue between violin and orchestra. With its deep melodies, complex harmonies and emotional intensity, it occupies an important place in classical music literature.

The Adagio, the second movement of Johannes Brahms' Violin Concerto in D Major, Op. 77, occupies an important place in the musical literature. This movement is particularly recognisable for its famous oboe solo and demonstrates Brahms' compositional skill and emotional depth. Analysing the Adagio helps us to better understand Brahms' masterly orchestration, melodic variety and emotional expression.

This article aims to analyse this musical element in detail, focusing on the analysis of the oboe solo in the Adagio movement of the Violin Concerto Op. 77. By analysing the melodic structure, rhythmic characteristics and harmonic use of the oboe solo, Brahms' compositional style and emotional impact in this movement are examined.

Furthermore, the general atmosphere and tonal structure of the Adagio are emphasised, highlighting the role and importance of the oboe solo in the work as a whole. This article aims to provide musicologists, students and music lovers with a comprehensive resource for understanding and appreciating an important section of Brahms' Second Violin Concerto.

Keywords: Brahms, Oboe, Violin Concerto, Romantic Period, Classical Music.

¹ Bu makale birinci yazarın sanatta yeterlik çalışmasından türetilmiştir.

1. GİRİŞ

Johannes Brahms, klasik müzik tarihinde önemli bir figür olarak kabul edilir ve bestecilik kariyeri boyunca derin etkiler bırakan birçok esere imza atmıştır. Brahms'ın müziği, romantizmin duygusal yoğunluğunu ve klasik formların inceliğini ustalıklı birleştiren, dinleyicilere derin bir müzikal deneyim sunar. Özellikle keman konçertosu gibi başyapıtları, bestecinin yeteneklerini ve müzikal dehasını en iyi şekilde yansıtır. Bu makalede, Brahms'ın hayatı, müzikal tarzı ve keman konçertosu gibi önemli eserleri incelenecek, onun klasik müzik dünyasındaki önemi ve etkisi üzerine bir anlayış sunulacaktır. Goetschius'un (1923) ifadesine göre, gösterişli tarzı ve disiplinli sanatçı kişiliği, geç Romantik dönemin karakteristik özellikleriyle uyumsuzdur ve sınırsız tutkusuyla örtüşmez. Brahms'ın müziği, Klasik dönemin belirli formlara dayalı müzikal yapılarını Romantik dönemin duygusal derinliği ile birleştirerek müzik literatüründe kendine özgü bir yer edinmiştir (Akdeniz ve Artaç, 2023b, s.1).

Brahms'ın yaşamındaki belirleyici bir dönemeç, 1853 yılında keman virtüözü Joseph Joachim ile tanışmasıdır; bu tanışma, Brahms'ın yeteneğinin hızla fark edilmesine yol açmıştır. Joachim, Brahms'ı Robert Schumann ile tanıştırmış ve Schumann, Brahms'ın besteciliğini övmüştür. İki besteci arasında kısa sürede samimi bir dostluk ilişkisi gelişmiştir ve onun desteğiyle eserini meydana çıkartmıştır. (Akdeniz ve Artaç, 2023a, s.266).

Johannes Brahms'ın Op. 77 Re Majör Keman Konçertosunun ikinci bölümü olan Adagio, müzik tarihinde önemli bir yere sahip olan ünlü bir eserdir. Bu bölüm, özellikle obua solosuyla tanınır ve Brahms'ın bestecilik yeteneğini ve duygusal derinliğini açıkça ortaya koyar. Obua solosu, eserin genel yapısına derinlik katan ve dinleyicilere unutulmaz bir deneyim sunan özel bir öğedir. Bu çalışmanın amacı, Brahms'ın Adagio bölümündeki obua solosunun analizini yaparak, bu önemli müzikal unsuru daha yakından incelemektir.

İkinci bölüm olan Adagio, genellikle eserin duygusal zenginliği ve derinliğiyle öne çıkar. Bu bölümde, Brahms, obua solosu aracılığıyla dinleyicileri melankolik bir atmosferin içine çeker ve duygusal bir serüvene davet eder. Obuanın melankolik tınıları, eserin genel tonunu belirlerken, Brahms'ın orkestrasyon becerisiyle birleşerek etkileyici bir müzikal tablo oluşturur. Bu solonun incelenmesi, Brahms'ın bestecilik tarzını, melodik ve harmonik zenginliğini ve eserin duygusal etkisini daha iyi anlamamıza yardımcı olacaktır. Bu giriş bölümü, obua solosunun önemini vurgulayarak, bu çalışmanın analitik odak noktasını belirlemektedir.

2. J.BRAHMS'IN OP.77 RE MAJÖR KEMAN KONÇERTOSU

Johannes Brahms'un Re Majör Op. 77 Keman Konçertosu'nun 1878 yazında Avusturya'nın güneyinde tatildeyken bestelemeye başlaması, kemancı-besteci Joseph Joachim'ın dostluğuyla sağlanan bir bağlamı vurgular. Bu eserin oluşumu, Brahms'ın Almanya'nın Hamburg kentinde Beethoven'ın Keman Konçertosu'nu Joseph Joachim'ın çalmasıyla aldığı ilhamla şekillenmiştir. Brahms, Joachim'ın derin anlayışına, yaratıcılığına ve yüce sanat ideallerine olan bağlılığına hayran kalmış ve onun desteğiyle eserini ortaya koymuştur. Bu dostluk aynı zamanda Joachim'ın Robert ve Clara Schumann ile tanışmasını sağlamıştır. Clara Schumann, Brahms'ın Keman Konçertosu ile diğer besteleri arasında dikkate değer benzerlikler keşfetmiştir. Bu paralellikler, Brahms'ın karakteristik temalarını ve bestecilik tarzını yansıtarak kariyerinde tutarlı bir çizgi oluşturmuştur (Woodard, 2017, s.42).

Brahms'ın Op. 77 numaralı Keman Konçertosu, keman repertuarındaki önde gelen eserlerden biri olarak kabul edilir ve Joseph Joachim'e ithaf edilmiştir. Bu konçerto, Brahms'ın klasik konçerto formunu ustalıklı kullanarak kendi özgün müzikal dilini yansıttığı önemli bir örnek olarak değerlendirilir. Esasen, bu eser sadece teknik becerilerin ötesinde, aynı zamanda sofistike harmonik yapıyla da derin bir sanatsal vizyona sahiptir.

Brahms'ın keman konçertosu, icracılara yalnızca teknik bir meydan okuma sunmanın ötesinde, müzikal derinlik ve anlam açısından da bir zorluk içerir. Enstrümantal zorlukları ve teknik gereklilikleriyle tanınan bu konçerto, kemanın yeteneklerini zorlayan karmaşık figürasyonlar ve pasajlar içermektedir.

Brahms'ın eserinde benimsediği senfonik yaklaşım, konçertonun diğer keman eserlerinden ayrılmasını sağlayan belirgin bir özelliktir. Öncelikle keman için bestelenmiş olmasına rağmen, Brahms, esere senfonik bir derinlik ve genişlik katmıştır. Dr. Michael Musgrave'un belirttiği gibi, "Brahms, temel müzik geleneğini eserinde bireysel bir biçimde yeniden oluşturur. Keman için yazılmış bu eserin figürasyonları oldukça talepkârdır, bu nedenle müzikal yapı daha zengin, karmaşık ve geniş görünmektedir."

Ancak, eserin karmaşık yapısı ve özellikle keman için zorlu geçişlerine rağmen, Brahms'ın Keman Konçertosu, yüzyılın en sevilen ve en çok icra edilen keman konçertolarından biri olarak kabul edilir. Sanatsal derinliği ve teknik zorluklarıyla, müzik dünyasında özel bir yer edinmiş ve icracılar için hem bir mücadele hem de bir başarı simgesi haline gelmiştir (Neglia-Khachatryan, 2015, s.8-9).

Brahms, döneminde duygusal ifadeye odaklanan diğer bestecilerden ayrılarak sistematik bir yaklaşımla farklı türlerde ustalaşmıştır, bu da onu önemli bir sanatçı yapmıştır. O, uzmanlaşmanın egemen olduğu bir dönemde, disiplinli bir şekilde farklı türler arasında dolaşarak kendini geliştirmiştir. Bu esnek kompozisyon yeteneği, hem erişilebilir eserler yazabilmesine (örneğin Macar Dansları ya da Liebeslieder Walzer gibi) hem de karmaşık yapıdaki eserlerde ustalaşabilmesine (örneğin Dördüncü Senfoni gibi) olanak tanımıştır.

Lirizm ve karmaşık kontrapuan kullanımı, Brahms'ın bestecilik yaklaşımında belirleyici bir rol oynamıştır. Bu öğeler, dinleyicilere genellikle zorlu bir müzikal deneyim sunar ve Brahms'ın tarzını belirlemede önemli unsurlardır. Dolayısıyla, Brahms'ın tarzını tanımlamak zordur çünkü geniş ve derin bir repertuara sahiptir.

Brahms, genellikle "muhafazakâr" bir sanatçı olarak sıkça etiketlense de, bu basit ve talihsiz bir genellemedir. Onun ve Joachim'ın, büyük müzik eserlerinin doğru yorumlanmasına olan tutkulu bağlılıkları, müziği özenle icra etme ve anlama konusundaki kararlılıklarını yansıtır. Bu tutku ve bağlılık, Brahms'ın eserlerinin çeşitliliği ve derinliğiyle birleşerek onun müzikal mirasını daha da zenginleştirir (Flores, 2006, s.9).

Beethoven, Mendelssohn ve Brahms gibi büyük besteciler, sadece bir keman konçertosu bestelemişlerdir. Brahms keman konçertosunda, kemanın derin ve duygusal tonunu vurgulayarak etkileyici bir eser meydana getirmiştir (Swalin, 1936, s.66). Brahms'ın ustalığı, kemanın potansiyelini en üst düzeye çıkararak, dinleyiciler üzerinde derin bir etki bırakır. Bu konçerto, hem teknik açıdan zorlayıcı hem de duygusal açıdan derin anlamlar taşıyan bir eser olarak öne çıkar.

Swalin Bernsdorf'un belirttiğine göre, Brahms'ın eserlerinin fark edilebilir özellikleri arasında; aşırı olmasına rağmen mantıklı uyumsuzluklar, kişisel özelliklerini yansıtan zengin armoniler, cümle formlarının düzensizliği, tematik motiflerin sık kullanımı ve genellikle daha karmaşık veya dönüştürülmüş bir şekilde tekrarı ve senkop gibi esnek ritmik öğeler bulunmaktadır.

Bernsdorf'a göre, bu konçerto açıkça Brahms'ın özgün karakteristik özelliklerini sergiler ve bestecinin yeteneği ile eşsiz müzik dili arasında zengin ve karmaşık bir dünya sunar. Bu eser, Brahms'ın müzikal kimliğini en net şekilde yansıtır ve onun kompozisyon ustalığını öne çıkarır (Hart, 2006, s.20).

Brahms ve Joachim arasındaki dostluk, 1853'te Hannover'de bir turne sırasında başladı. O dönemde Joachim genç olmasına rağmen, Kraliyet Baş Kemancısı görevini üstleniyordu, konumundan dolayı Brahms'ı Hannover'e davet etti ve bir konser vermek için işbirliği yapmaya karar verdiler. Joachim, bu işbirliğini "Aynı arzulara ve ideallere ve sahip iki müzisyen silah arkadaşı oldular." şeklinde ifade etti. Brahms ve Joachim arasındaki müzikal dostluk, Brahms'ın ünlü Op. 77 Keman Konçertosu'nun ortaya çıkmasına yol açtı.

Bu keman konçertosu, Brahms ve Joachim arasındaki yirmi beş yıldan fazla süren derin müzikal dostluğunun zirvesini temsil etmektedir. Keman Konçertosu, Brahms'ın ilk iki senfonisinden sonraki ilk büyük orkestra eseri olarak müzik tarihine damgasını vurmuş ve Brahms'ın bestecilik kariyerinde önemli bir dönüm noktasını oluşturmuştur (Flores, 2006, s.10).

Brahms, Keman Konçertosu'nun yapısını değiştirmeye karar vererek, başlangıçta dört bölümlü olan eserin ortadaki iki bölümünü birleştirdi ve tek bir Adagio bölümü haline getirdiğini Joachim'e ilettili. Leipzig'deki ünlü Gewandhaus konser salonunda, 1879 yılbaşı günü yapılan eserin tarihi prömiyerinde Brahms orkestrasyonu yönetirken, keman virtüözü Joachim ise solist olarak sahnede yer aldı.

Ünlü eleştirmeni Eduard Hanslick değerlendirmesine göre ilk prömiyerinde eser, dinleyicilerin "saygıyla" dinlemesine rağmen beklenen tepkiyi almadı. Ancak sadece iki ay sonra bazı müzik eleştirmenleri, İngiltere'deki Kraliyet Filarmoni Topluluğu'nda sıkça çalınan bu eserin zaman içinde daha fazla kabul gördüğüne inanmaktadır. Müzik tarihçileri, eserin zaman içindeki algısını inceleyerek, farklı bakış açıları sunmuş ve konçertonun klasik müzik dünyasındaki yerini daha iyi anlamaya çalışmışlardır. Bu çalışmalar, eserin çağdaş ve gelecek nesiller tarafından nasıl algılandığını ve değerlendirildiğini daha kapsamlı bir şekilde anlamamıza yardımcı olmuştur (Woodard, 2017, s.43).

Brahms tarafından Joachim'e ithaf edilen konçerto, Joachim tarafından yazılan bir kadansla birlikte Ekim 1879'da yayımlandı. Zaman içinde Fritz Kreisler, Leopold Auer ve Jascha Heifetz gibi birçok müzisyen bu önemli keman konçertosu için kadanslar yazdı. Bu eklemeler, icracılar tarafından çeşitli yorumlara ve kişisel dokunuşlara izin vererek eserin repertuardaki esnekliğini ve zenginliğini artırmıştır (Hsieh, 1997, s.19).

O dönemde yaşamış olan De Ahna, Hair, Heermann, Brodsky, Soldat gibi müzisyenler Keman Konçertosu'nu çalmayı kabul eden az sayıdaki sanatçı arasında yer almış ve eseri özgün ve başarılı icralarıyla tanınmışlardır. Brahms'ın eserinin zaman içinde geçirdiği evrim ve müzik dünyasındaki yerinin değişmesi, Keman Konçertosu'nun güçlü bir sanat eseri olarak kabul görmesindeki önemli etkenlerden biridir (Woodard, 2017, s.44).

3. İKİNCİ BÖLÜMÜDEKİ (ADAGIO) ÜNLÜ OBUA SOLOSUNUN ANALİZİ

Brahms'ın eserinin ikinci bölümü olan Adagio kısmı, dinleyicileri melankolik bir atmosferin içine çeken etkileyici bir müzikal anlatıya sahiptir, bu etkiyi obuanın çağrışım tonları aracılığıyla başarır. Beklenmedik bir solo konçerto olan bu eserde besteci, obua ile kemanı ustalıklarla birleştirerek genel atmosferi çeşitlilik ve karmaşıklıkla zenginleştirir ve bu iki enstrümanın farklı niteliklerini başarıyla yanyana getirir. Romantik dönemin karakteristik ifade zenginliğiyle bezenmiş obua, Adagio bölümündeki duygusal derinliği artırarak Brahms'ın orkestrasyon yeteneğini sergiler. Bu özenli kullanım, Brahms'ın bestecilik yeteneğini ve eserin evrensel önemini vurgular.

Ünlü Amerikalı obuacı John Ferrillo'nun gözlemine göre, Brahms'ın konçertosundaki olağanüstü melodinin, solo keman ile birlikte çalınan obuanın bekleme süresi, müzikal denge ve ifade uyumu açısından potansiyel bir rahatsızlık kaynağı oluşturabilir. Ferrillo'nun bu rekabet duygusu, konser repertuarlarında solo obuanın neden sık sık tercih edildiğine dair bir anlam taşır. Brahms'ın keman konçertosunun ilgili bölümünde, besteci, birinci obua partisini keman solistiyle eşit bir solo obua seviyesine yükseltir; bu düzenleme, otuz iki dikkat çekici müzikal ölçü boyunca belirgin bir şekilde kendini gösterir. Obuacının, şef ve solist kemancıyla uyumlu bir şekilde koordine edilmesi gereken bu özel solo, içinde bir dizi zorlukla karşılaşması muhtemeldir (Woodard, 2017, s.41).

Şekil. 1. Brahms Op 77 Keman Konçertosu 2. Bölüm 1-8. ölçüler arası

Johannes Brahms'ın Op. 77 Re Majör Keman Konçertosu'nun Adagio bölümü, Fa majör tonunda ve 2/4'lük ölçüde yer alır ve obua için önemli bir özelliğe sahiptir. Bu bölümde, obuanın dikkat çekici bir şekilde öne çıktığına şahit olunur; fagotların ilk ölçüde ve kornoların ikinci ölçüde katılımıyla, obua beklenmedik ve hoş bir melodiyle soloya başlar.

Adagio
Tutti Hr. (Solo)
Fag. p dolce
8
13 Ob.II p dim.
20 p
28 Solo 11 Solo-Viol.
mf f

Şekil.2. Brahms Op 77 Keman Konçertosu 2. Bölüm 1. Obua Partisi 1-45. ölçüler arası

Bu an, bestecinin eserinin yenilikçi ve duygusal derinliğini canlı bir şekilde vurgular. Brahms'ın konçertosunda, obua olağanüstü melodisini çalarken solo kemanın beklemesi, müzikal denge ve ifade tutarlılığı açısından her zaman potansiyel bir rahatsızlık kaynağı oluşturmuştur. Obuanın melodiyi şekillendirdiği bu anlarda, solo kemanın duraklaması, eserin dinamik dengesini ve tutarlı ifadesini korumak için hassas bir denge gerektirir. Bu duraklama obuacının muhteşem melodiyi vurgulamasını sağlarken aynı zamanda solo kemanın müzikal karakterini de korur. Böylesine dikkatli bir dengeleme, dinleyiciye derin bir müzikal deneyim sunmak için icracıların kendi benzersiz ifadelerini korumalarını ve bütünleştirmelerini gerektirir. Brahms'ın konçertosu, obua ve solo keman arasında kusursuz bir uyum kurarak bu zorlu dengenin üstesinden ustalıkla gelir ve böylece etkileyici bir müzikal bütünlük yaratır.

Bu soloya piyano nüanslarına nazik ve yumuşak bir girişle yaklaşmak, cümleleri bağlantılı ve müzikal ifadeyle çalmak önemlidir. Doğal ve ölçülü bir vibrato kullanmak, abartıdan kaçınmak ve homojen bir vibrato kullanımını sürdürmek, enstrümanı mümkün olduğunca müzikal bir hassasiyetle çalmak için gereklidir. Müzisyen notalar arasındaki geçişleri dikkatle ele almalı ve melodik ifadeyi vurgulamak için her cümleyi titizlikle şekillendirmelidir. Böylece solo boyunca incelik ve müzikal derinliğin korunması dinleyiciye etkileyici bir deneyim yaşatacaktır.

26
Fl.
Ob.
Klar. (B)
Fag.
Hr. (F)
Solo p dolce
1.Viol.
2.Viol.
Br.
Vcl.
K-B.

J. B. 13

Şekil.3. Brahms Op 77 Keman Konçertosu 2. Bölüm 26-33. ölçüler arası

Obua solo, yoğun bir müzikal anlatı oluşturarak 32. ölçüye kadar ön planda kalır. Bu süre zarfında, obua çarpıcı bir şekilde vurgulanır ve kendine özgü bir müzikal ifade sunar. Ancak, 32. ölçüde solo keman bu melodiyi devralır ve obuanın yerini alır. Solo kemanın girişiyle birlikte, müzikal atmosferde bir değişim meydana gelir ve obuanın melodik hattı solo kemanın daha belirgin ve yoğun ifadesiyle değişir.

34

Fl.

Ob.

Klar. (B)

Fag.

Hr. (F)

Solo

1.Viol.

2.Viol.

Br.

Vcl.

K.-B.

37

Şekil 4. Brahms Op 77 Keman Konçertosu 2. Bölüm 34-40. ölçüler Arası

Obuanın çaldığı ana melodiyi devralan solo keman, genellikle tiz notalarda melodiyi çeşitlendirerek 46. ölçüye kadar sürekli bir şekilde ifade eder. Solo kemanın girişiyle birlikte, melodi daha yüksek frekansta ve belirgin bir şekilde duyulur. Solo kemanın tiz notalarda çaldığı melodin bölümün yeni bir boyut kazanmasına ve yeni bir melodik vurguya yönelmesine yol açar.

41

Fl.

Ob.

Klar. (B)

Fag.

Hr. (F)

Solo

1.Viol.

2.Viol.

Br.

Vcl.

K.-B.

J.B. 13

Şekil.5. Brahms Op 77 Keman Konçertosu 2. Bölüm 41-47. ölçüler arası

Diğer enstrüman partileri, bu tatlı melodiye uyumlu bir şekilde eşlik ederler ve melodinin dokusunu zenginleştirirler. Bu noktada, üflemeliler 46. ölçünün son sekizliğinden itibaren kromatik hareketlerle sekizlik notalarda öne çıkarlar ve yaylılar da bu hareketlere katılır. Üflemelilerin kromatik hareketleri, melodinin duygusal derinliğini artırırken, yaylıların katılımı ise müziğin dokusuna zenginlik katar.

Yaylıların bu katılımı, müziğin dinamik yapısını daha da zenginleştirir ve melodinin çeşitli katmanlarını ortaya çıkarır. Bu şekilde, üflemelilerin ve yaylıların uyumlu eşlikleri, müzikal anlatının gelişimine katkıda bulunur ve eserin bütünsel ifadesini güçlendirir.

38

48

Fl.

Ob.

Klar. (B)

Fag.

Hr. (F)

Solo

1.Viol.

2.Viol.

Br.

Vcl.

K.-B.

Şekil.6. Brahms Op 77 Keman Konçertosu 2. Bölüm 48-53. ölçüler Arası

48. ölçüde başlayıp iki ölçü boyunca devam eden keman solo, çeşitli ritmik varyasyonlarla yaylılar ve üflemeli çalgılarla etkileşime girerek küçük soru-cevap cümleleri oluşturur. Solo kemanın ritmik çeşitliliği, yaylılar ve üflemelilerle birlikte müzikal iletişimi zenginleştirir ve karşılıklı bir diyalog hissiyatı sunar.

Bu süreçte, solo kemanın ritmik varyasyonları, diğer enstrüman gruplarının melodik ve ritmik yanıtını tetikler. Yaylılar ve üflemeliler, solo kemanın melodik önermelerine karşı çeşitli motifler ve figürlerle yanıt verirler, böylece müzikal anlatıya derinlik katarlar ve dinleyiciyi içsel bir etkileşim atmosferine çekerler.

52. ölçüden itibaren başlayan değişiklikle birlikte, eser Pastoral atmosferinden ayrılarak tutkulu bir Fa diyez minör tonuna geçer. Brahms'ın bu tonal değişimi, eserin duygusal atmosferinde önemli bir dönüşüm meydana getirir (Hsie, 1997, s.92). Bu tonal kayma, eserin duygusal yapısında derin bir değişiklik ve yoğun bir duygu atmosferi sunar.

Melodik olarak, Fa diyez minör tonu daha melankolik ve içsel bir niteliğe sahiptir. Pastoral atmosferi terk etmek, doğadan esinlenen huzurlu ve pastoral bir havayı bırakarak, daha derin ve içsel duygulara odaklanmayı ifade eder. Bu tonal değişiklikle birlikte Brahms'ın eserinde anlatılmak istediği duygusal bir hikaye veya içsel bir çatışma ortaya çıkar. Bu tonal değişim, eserin dramatik yapısını vurgulayarak dinleyicilerde derin ve etkileyici duygular uyandırır. Enstrümantal dokuda da farklılıklar göze çarpar.

54 poco a poco più largamente

Fl.

Ob.

Klar. (B)

Fag.

Hr. (F)

Solo

1.Viol.

2.Viol.

Br.

Vcl.

K.-B.

poco a poco più largamente

J. B. 13

Şekil.7. Brahms Op 77 Keman Konçertosu 2. Bölüm 54-59. ölçüler Arası

İkinci bölümün 54. ölçüsünde gerçekleşen tutti ile birlikte, ikinci vuruşun son onaltılığında obua partisi de bu müzikal harekete katılır. Ardından, 56. ölçüde "più largamente" bölümüyle başlayarak solo keman ön plana çıkar. Solo keman, ana temayı vurgulayarak, eserin başlangıcındaki tema ile bağlantı kurar ve böylece eserin duygusal derinliğini artırır. Solo kemanın melodik süslemeleri ve müzikal ifadesi, temayı daha zengin ve etkileyici bir şekilde sunmasını sağlar. Ayrıca, solo kemanın teknik becerileri, eserin içsel dramatik gelişimini vurgular ve dinleyiciyi müziğin duygusal yoğunluğuyla daha fazla etkileşime sokar. Bu etkileşim, 78. ölçüye kadar devam eder. Tutti bölümüyle obua partisinin katılımı, solo kemanın ana temaya olan dönüşünü destekler ve müziğin bütünlüğünü güçlendirir. Bu süreç, eserin gelişen yapısını ve duygusal yoğunluğunu dinamik bir şekilde vurgular.

78 Tempo I

Fl.

Ob.

Klar. (B)

Fag.

Hr. (F)

Solo

1.Viol.

2.Viol.

Br.

Vcl.

K.-B.

ppp Tempo I

Şekil.8. Brahms Op 77 Keman Konçertosu 2. Bölüm 78-83. ölçüler arası

Rekspozisyon (yeniden sergi) kısmında, 78. ölçüye gelindiğinde, obua partisinde herhangi bir nota bulunmamaktadır. Ancak, 78. ölçüden itibaren başlayarak, başlangıçtaki tema ile aynı olan obua solo ortaya çıkar. Bu solonun başlangıcıyla birlikte, ilk bölümdeki cümleler ve varyasyonlar, ana ton olan Fa Majör'de tekrarlanır. Bu tekrarlanma, eserin yapısını bir bütün olarak birleştirir ve dinleyiciye tanıdık melodik motiflerle bir kez daha karşılaşma fırsatı sunar.

Obua solo, başlangıçtaki tema ve varyasyonlarına sadık kalarak eserin ilerleyişini sürdürür. Bu süreçte, ilk bölümdeki melodik motifler ve çeşitli varyasyonlar, dinleyiciye tanıdık bir müzikal manzara sunar ve eserin içsel bütünlüğünü güçlendirir. Sonunda, eser 116. ölçüde sona erer, bu da obua solo ile başlayan ve Fa Majör tonunda tekrar edilen melodik temaların ustalıkla tamamlanmasını sağlar.

4. SONUÇ

Brahms'ın müziği, klasik müzik tarihinde derin izler bırakan bir miras olarak kabul edilir. Bestecinin eserlerindeki duygusal derinlik, teknik ustalık ve incelik, onu klasik müziğin en önemli figürlerinden biri yapmıştır. Özellikle Keman Konçertosu gibi başyapıtları, Brahms'ın müzikal dehasını ve bestecilik tarzının zenginliğini en iyi şekilde yansıtır. Bu konçerto, keman ve orkestranın muhteşem bir diyalogunu sunarken, ikinci bölümdeki obua solo da eserin duygusal yoğunluğunu vurgular. Brahms'ın müziği, sanatçılar ve dinleyiciler arasında geniş bir hayran kitlesi bulmuş ve çağlar boyunca etkisini sürdürmüştür. Onun melodik zenginlikleri, karmaşık harmonileri ve derin duygularıyla dolu eserleri, klasik müzik dünyasının en değerli hazinelerinden biri olarak kalacaktır. Brahms'ın müziği, sadece geçmişte değil, gelecek nesiller için de ilham kaynağı olmaya devam edecektir.

Brahms'ın Keman Konçertosu, klasik müzik literatüründe eşsiz bir yere sahip olan ve bestecinin ustalığını en çarpıcı şekilde sergileyen bir eserdir. Konçertonun zengin melodik dokusu, derin duygusal anlatımı ve teknik karmaşıklığı, Brahms'ın müzikal dehasını ortaya koymaktadır. Özellikle ikinci bölümdeki obua solo, eserin duygusal derinliğini vurgulayarak dinleyiciyi büyüleyici bir müzikal yolculuğa çıkarır. Brahms'ın bu konçertosu, keman ve orkestranın etkileyici bir diyalogunu sunarken, klasik müzik dünyasında unutulmaz bir yer edinmiştir. Sanatçının duygusal incelikleri ve teknik ustalığı, eserini zamansız bir başyapıt haline getirmiştir. Brahms'ın Keman Konçertosu, sadece klasik müzik tutkunları için değil, aynı zamanda gelecek nesiller için de ilham verici bir kaynak olmaya devam edecektir.

Brahms'ın Keman Konçertosu'nun ikinci bölümündeki obua solo, eserin duygusal derinliğini ve inceliğini vurgulayan etkileyici bir unsurdur. Obua solo, kemanla olan etkileyici diyaloguyla dinleyicileri derin bir müzikal deneyime çekerken, eserin atmosferini zenginleştirir ve duygusal yoğunluğunu artırır. Brahms'ın bu solo parçası, bestecinin duygusal derinliklerine ve müzikal inceliklerine dair bir pencere açar ve onun müziğinin zenginliğini ortaya koyar. Keman konçertosunun ikinci bölümündeki obua solo, Brahms'ın bestecilik yeteneğini ve duygusal hassasiyetini en çarpıcı şekilde gösteren unsurlardan biridir. Bu solonun etkisi, klasik müzik dünyasında kalıcı bir iz bırakmış ve müzikseverlerin ve sanatçıların ilgisini çekmeye devam etmiştir. Brahms'ın Keman Konçertosu'nun ikinci bölümündeki obua solo, klasik müzik literatüründe önemli bir yere sahiptir ve bestecinin müzikal dehasını en iyi şekilde yansıtan parçalardan biri olarak kabul edilir.

KAYNAKÇA

- Akdeniz, A. Ö. & Artaç, A. (2023a). Konservatuvar eğitiminde Brahms' ın op. 108 re minör keman-piyano sonatının, bestecinin müzikal stil ve çalış teknikleri açısından incelenmesi ve öneriler. *Rast Müzikoloji Dergisi*, 11(2), s. 263-288.
- Akdeniz, A. Ö. & Artaç, A. (2023b). *Müzikte Sanatsal Yaklaşımlar Johannes Brahms'ın Op. 30 Sayılı Scherzo'sunun Keman ve Piyano Partisinin İncelenmesi* Livre de Lyon. s.1
- Flores, J.G. (2006). *The Violin Concerto and the Second Symphony by Johannes Brahms:Musical Resemblance as a Result of the Proximity in their Dates of Composition*. TheUniversity of Arizona.
- Goetschius, P. (1923). *The larger forms of musical composition*. (Fourth Edition). G. Schirmer.
- Hart, H.A.W. (2006). *An Exploration of Underplayed Violin Concertos Appropriate forIntermediate and Advanced Students*. The Florida State University College of Music.
- Hsieh, I. C. (1997). *Performance of the Violin Concerto and Sonatas of Johannes Brahms with an Analysis of Joseph Joachim's Influence on Ms Violin Concerto*, University of Maryland.
- Neglia-Khachatryan, D.M. (2015). *Schumann's Violin Concerto: A Neglected Treasure?* Indiana University.
- Swalin, B.F. (1936). *The Brahms Violin Concerto: A Stylistic Criticism*. Members of the American Musicological Society.
- Woodard, M. (2017). *On The Record: Interpreting Recorded Orchestral Excerpts For The Oboe, 1910 – 2016*. Temple University Graduate Board.